

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

Međunarodni
krivični sud za
bivšu Jugoslaviju

SAŽETAK PRESUDE

(isključivo za medije. Nije službeni dokument)

ŽALBENO VIJEĆE

Haag, 28. novembar 2006.

SAŽETAK PRESUDE DONESENE U PREDMETU TUŽILAC PROTIV BLAGOJA SIMIĆA

U prilogu se nalazi sažetak presude kojeg je pročitao sudija Güney:

Ovaj predmet odnosi se na događaje koji su se odigrali od septembra 1991. do približno 31. decembra 1993, u opštini Bosanski Šamac, na sjeveroistoku tadašnje Republike Bosne i Hercegovine. Dana 17. aprila 1992. godine, pripadnici srpskih paravojnih snaga i policije silom su preuzeli vlast u toj opštini i osnovali "Krizni štab Srpske opštine Bosanski Šamac". Krizni štab je kasnije preimenovan u "Ratno predsjedništvo" i predstavljao je najviši organ civilne vlasti u opštini Bosanski Šamac. U Prvostepenoj presudi, Pretresno vijeće je konstatovalo da su nesrpski civili progonjeni nakon preuzimanja vlasti u opštini, te da je progon civila vršen u okviru udruženog zločinačkog poduhvata.

Gospodin Blagoje Simić je po zanimanju ljekar. Dana 17. aprila 1992. godine, imenovan je za predsjednika Kriznog štaba. U Prvostepenoj presudi, Pretresno vijeće je zaključilo da se udruženi zločinački poduhvat u cilju progona nesrpskih civila nije mogao postići bez udruženog djelovanja srpske policije, paravojnih snaga 17. taktičke grupe Jugoslovenske narodne armije ("JNA") i Kriznog štaba. Pretresno vijeće je, takođe, zaključilo da je žalilac, kao predsjednik Kriznog štaba, bio najviši civilni funkcioner u opštini Bosanski Šamac i na čelu udruženog zločinačkog poduhvata na nivou opštine.

Pretresno vijeće je žalioću izreklo osuđujuću presudu po tački 1 Optužnice u skladu sa članom 7(1) Statuta Međunarodnog suda. Ta tačka optužnice odnosi se na progon kao zločin protiv čovječnosti u čijoj su osnovi sljedeća djela: hapšenje i protivpravno zatočavanje civila, bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata, surovo i nehumano postupanje uključujući premlaćivanje, mučenje, prisilni rad i zatočenje u nehumanim uslovima, te deportacija i prisilno premještanje. Pretresno vijeće nije izreklo osudu po tački 2, deportacija kao zločin protiv čovječnosti, budući da se ne mogu izreći kumulativne osude po tačkama 1 i 2. Tačka 3, protivpravne deportacije ili premještanja, kao teške povrede Ženevskih konvencija iz 1949. godine, ukinuta je zbog formalnih nedostataka Pete izmijenjene optužnice. Pretresno vijeće je, većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Lindholma, izreklo kaznu zatvora u trajanju od sedamnaest (17) godina.

Dana 17. novembra 2003. godine, gospodin Simić je uložio žalbu na Presudu Pretresnog vijeća II od 29. oktobra 2003. godine. Istovremeno je uložio žalbu i na osuđujuću presudu i na kaznu koja mu je izrečena. Prvobitno, u žalbenom podnesku je bilo navedeno osamnaest (18) osnova za žalbu, ali je on kasnije odustao od petnaestog (15.) i sedamnaestog (17.) osnova žalbe. Žalbeno vijeće je razmotrilo šesnaest (16) preostalih osnova za žalbu.

Sada ću dati prikaz osnova za žalbu koje je iznio gospodin Simić. Najprije ću se osvrnuti na prvi (1.) i drugi (2.) osnov za žalbu koji se odnose na formalne nedostatke Optužnice.

Prvi i drugi osnov za žalbu: nedostaci Optužnice

U prvom (1.) i drugom (2.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primeni prava izrekavši mu osuđujuću presudu za učešće u udruženom zločinačkom

Adresa na Internetu: <http://www.un.org/icty/index-b.html>

Outreach program

Aleja Bosne Srebrene b.b., 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: +387 33 773 218, 773 219 Fax: +387 33 773 217

poduhvatu. Po njegovom mišljenju, taj oblik krivične odgovornosti nije bio naveden u Optužnici i uslijed tog nedostatka naneta mu je šteta u pripremi i vođenju odbrane. On tvrdi da je iz tog razloga suđenje bilo nepravično.

Žalbeno vijeće podsjeća da je Optužnica u ovom predmetu pet (5) puta mijenjana. Bilo je, dakle, šest (6) verzija Optužnice, a konačna verzija je Peta izmijenjena optužnica.

Žalbeno vijeće se najprije osvrnulo na pitanje da li Optužnica ima formalnih nedostataka, kao što tvrdi žalilac. Konkretno, Žalbeno vijeće je razmotrilo da li je na osnovu raznih verzija Optužnice žalilac bio dovoljno obavješten da se tereti za učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu.

Žalbeno vijeće podsjeća da učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu mora biti konkretno navedeno u optužnici ukoliko Tužilaštvo namjerava da tereti na osnovu tog vida krivične odgovornosti. Činjenica da se termin "udruženi zločinački poduhvat" ne pojavljuje u Optužnici nužno ne znači da Optužnica ima formalnih nedostataka. Međutim, premda je udruženi zločinački poduhvat način "počinjenja" zločina po članu 7(1) Statuta, nije dovoljno da se optužnica samo u opštim crtama poziva na tu odredbu Statuta. Na osnovu vida odgovornosti koji je naveden u optužnici, odbrana ili pretresno vijeće moraju biti dovoljno obavješteni o tome da Tužilaštvo namjerava da tereti za udruženi zločinački poduhvat.

Žalbeno vijeće je proučilo šest (6) verzija Optužnice u ovom predmetu. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Shahabuddeena i sudije Schomburga, izvelo zaključak da nijedna verzija mijenjane Optužnice nije na valjan način upoznala žalioca s time da se tereti za učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu. Žalbeno vijeće osobito temelji svoj zaključak na dvosmislenosti termina koje je Tužilaštvo koristilo i okolnostima pod kojima su vršene dopune Treće i Četvrte izmijenjene optužnice.

Nakon što je utvrdilo da je Optužnica imala formalnih nedostataka, Žalbeno vijeće se zatim osvrnulo na pitanje da li je taj formalni nedostatak onemogućio žalioca u pripremi i izvođenju svoje odbrane.

Žalbeno vijeće podsjeća da neprecizna optužnica, ukoliko nije ispravljena jasnim, konstantnim i blagovremenim informacijama, predstavlja nanošenje štete optuženom. Da bi se izveo zaključak da manjkavost optužnice nije nanela štetu optuženom potrebno je dokazati da priprema odbrane nije bila istinski ugrožena.

U ovom predmetu, Tužilaštvo je iznijelo da se žalilac odrekao prava da u žalbenom postupku pokrene pitanje formalnih nedostataka Optužnice. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Shahabuddeena i sudije Schomburga, izvelo zaključak da se žalilac nije odrekao tog svog prava. Iz toga slijedi da je na Tužilaštvu breme dokazivanja da žaliocu nije naneta šteta u pripremi odbrane.

Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je izvelo zaključak da je žalilac tek na kraju izvođenja dokaza Tužilaštva obavješten da se tereti za učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu. Žalbeno vijeće je mišljenja da su informacije koje je dostavilo Tužilaštvo bile jasne, ali se ni u kom slučaju ne može reći da su dostavljene blagovremeno. Nepreciznost Optužnice o kojoj u ovom slučaju govorimo ne predstavlja mali nedostatak. Ona se odnosi na suštinsku garanciju koju jedna optužnica treba da pruži, a to je da je optuženi obavješten za šta se tereti. U ovom predmetu, Tužilaštvo nije dokazalo da priprema odbrane žalioca nije bila istinski ugrožena. Žalbeno vijeće, većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Shahabuddeena i sudije Schomburga, smatra da je zbog formalnih propusta Optužnice suđenje žaliocu bilo nepravično. Žalbeno vijeće usvaja

prvi i drugi osnov za žalbu i iz toga razloga, poništava osuđujuću presudu žalioцу da je učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu.

*

Budući da je poništen zaključak o učešću u udruženom zločinačkom poduhvatu, Žalbena vijeće je razmotrilo da li se može utvrditi krivična odgovornost žalioца na osnovu nekog drugog vida odgovornosti. Žalbena vijeće podsjeća da je to pitanje postavilo stranama u postupku tokom žalbenog pretresa 2. juna 2006. godine. Kako Tužilaštvo tako i žalilac iznijeli su da se žaliočeva odgovornost može sagledati sa stanovišta pomaganja i podržavanja u progonu ("aiding and abetting"). U četvrtom (4.) osnovu za žalbu, žalilac je, međutim, iznio da se na osnovu dokaza predočenih tokom suđenja ne može zaključiti da je on krivično odgovoran za progon. Žalbena vijeće je najprije razmotrilo taj opšti osnov žalbe prije nego što se osvrnulo na ostale, od trećeg (3.) do četrnaestog (14.) osnova za žalbu.

Sada ću iznijeti zaključke Žalbenog vijeća u pogledu četvrtog (4.) osnova za žalbu.

Od trećeg do četrnaestog osnova za žalbu: krivična odgovornost žalioца

Četvrti osnov za žalbu

U četvrtom (4.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava osmisliši jednu "hibridnu teoriju" odgovornosti koja nije u skladu sa odredbama 7(1) i 7(3) Statuta. On iznosi da je proglašen krivim po članu 7(1) Statuta za djela progona koja su počinile druge osobe i zato što nije spriječio ili kaznio počiniоce.

Žalbena vijeće je razmotrilo argumente žalioца i zaključke Pretresnog vijeća. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbena vijeće je konstatovalo da je žaliočeva argumentacija pogrešna. Na osnovu brojnih zaključaka utvrđeno je da je žalilac lično aktivno sudjelovao u krivičnom djelu progona. Iz tog razloga, Žalbena vijeće odbija četvrti (4.) osnov za žalbu.

*

Pošto je odbilo opšti žaliočev osnov za žalbu, Žalbena vijeće je razmotrilo ostale osnove za žalbu, od trećeg (3.) do četrnaestog (14.). Žalbena vijeće podsjeća da je time željelo da utvrdi da li je žalilac krivično odgovoran za pomaganje i podržavanje u progonu. U skladu sa sudskom praksom Međunarodnog suda, actus reus pomaganja i podržavanja predstavlja radnje kojima se direktno pomaže, ohrabruje ili daje moralna podrška izvršenju krivičnog djela i koje imaju značajan učinak na izvršenje tog krivičnog djela. Mens rea pomaganja i podržavanja sastoji se od znanja da radnje koje čini pomagač i podržavatelj pomažu izvršenju krivičnog djela od strane glavnog izvršiоca. U slučaju zločina progona, koji sadrži dolus specialis, pomagač i podržavatelj progona mora znati ne samo za zločin u kojem pomaže, već i to da počinioci vrše zločin s namjerom diskriminacije. Pomagač i podržavatelj ne mora nužno imati tu namjeru, ali mora biti svjestan konteksta diskriminacije u kojem će se počiniti zločin i znati da njegova podrška ili ohrabrenja imaju značajan učinak na izvršenje zločina.

Žalbena vijeće podsjeća da je Pretresno vijeće žalioцу izreklo osuđujuću presudu za progon u čijoj su osnovi sljedeća djela: hapšenje i protivpravno zatočavanje, surovo i nehumano postupanje uključujući premlaćivanje, mučenje i zatočenje u nehumanim uslovima, prisilni rad, deportacija i prisilno premještanje.

Sada ću iznijeti zaključke Žalbenog vijeća o žalbenim osnovima koji se odnose na nalaze Pretresnog vijeća. Žalbena vijeće je najprije razmotrilo treći (3.), peti (5.), šesti (6.) i sedmi (7.) osnov za žalbu.

Treći, peti, šesti i sedmi osnov za žalbu

Treći osnov za žalbu

U trećem (3.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešno utvrdilo činjenično stanje zaključivši da je u opštini Bosanski Šamac postojao zajednički plan progona nesrpskih civila. Žalbeno vijeće je izvelo zaključak da, usvojivši prvi i drugi osnov za žalbu, treći osnov žalbe je time postao bespredmetan. Iz tog razloga, on se odbija.

Žalbeno vijeće napominje da nije uzelo u obzir zaključak Pretresnog vijeća da je postojao udruženi zločinački poduhvat u Bosanskom Šamcu kada je određivalo odgovornost žalioca. Međutim, Žalbeno vijeće se oslonilo na činjenice na kojima se temelji konstatacija Pretresnog vijeća da je postojao udruženi zločinački poduhvat.

Peti osnov za žalbu

U petom (5.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da se na osnovu dokaznih predmeta koje je razmatralo Pretresno vijeće ne dokazuje njegovo aktivno učešće u zločinima počinjenim u opštini Bosanski Šamac. Žalbeno vijeće smatra da je u tom osnovu žalilac, u suštini, ponovio svoje argumente iz trećeg i četvrtog osnova za žalbu. Budući da je Žalbeno vijeće odbilo te osnove, peti osnov za žalbu se takođe odbija.

Šesti osnov za žalbu

U šestom (6.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava i utvrđivanju činjeničnog stanja kada je zaključilo da je imao diskriminatornu namjeru potrebnu za radnje u osnovi progona. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je zaključilo da nije bilo nužno razmatrati to pitanje kako bi se utvrdilo da li je žalilac imao potrebnu mens rea za pomaganje i podržavanje progona. Šesti osnov za žalbu se stoga odbija.

Sedmi osnov za žalbu

U sedmom (7.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava i utvrđivanju činjeničnog stanja zaključivši da je krivično odgovoran jer je bio najviši civilni funkcioner u opštini Bosanski Šamac premda je konstatovalo da nije imao vlast nad izvršiocima zločina. Uzevši u obzir da je Žalbeno vijeće poništilo osuđujuću presudu koja je izrečena žaliocu za učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu, Žalbeno vijeće smatra da nije potrebno razmatrati da li je Pretresno vijeće pogrešno primjenilo pravo kada ga je osudilo na osnovu njegovog položaja vlasti. Osim toga, Žalbeno vijeće podsjeća da pri utvrđivanju krivične odgovornosti žalioca kao pomagača i podržavatelja progona nije nužno utvrditi da li je imao vlast nad izvršiocima zločina. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno vijeće je zaključilo da je sedmi osnov za žalbu bespredmetan.

*

Sada ću iznijeti zaključke Žalbenog vijeća u vezi s osnovima od osmog (8.) do četrnaestog (14.) žalbenog osnova koji se odnose na radnje u osnovi progona.

Osmi osnov za žalbu: protivpravna hapšenja i zatočavanja

U osmom (8.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava i utvrđivanju činjeničnog stanja zaključivši da je on krivično odgovoran za progon putem protivpravnog hapšenja i zatočavanja. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je utvrdilo da žalilac nije pokazao da, na osnovu predloženih dokaza, nijedan razumni presuditelj o činjenicama ne bi mogao zaključiti da je on povezan

sa protivpravnim hapšenjima i zatočavanjem. Žalbeno vijeće je, takođe, utvrdilo da, s obzirom na okolnosti, jedini zaključak koji se može izvjesti jeste da je žalilac bio svjestan konteksta diskriminacije u kojem su počinjeni zločini i znao da njegova podrška ima značajan učinak na njihovo počinjenje. Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno vijeće smatra da je žalilac odgovoran za pomaganje i podržavanje progona putem protivpravnog hapšenja i zatočavanja nesrpskih civila. Osmi osnov za žalbu se odbija.

Deveti, deseti i dvanaesti osnov za žalbu: surovo i nehumano postupanje

U devetom (9.), desetom (10.) i dvanaestom (12.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava i utvrđivanju činjeničnog stanja zaključivši da je krivično odgovoran za progon putem surovog i nehumanog postupanja, uključujući premlaćivanje (deveti osnov za žalbu), mučenje (deseti osnov za žalbu) i zatočavanje u nehumanim uslovima (dvanaesti osnov za žalbu). U pogledu svakog od gorenavedenih osnova za žalbu, Žalbeno vijeće je utvrdilo sljedeće:

- Žalbeno vijeće je većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Shahabuddeena i sudije Schomburga, zaključilo da se nijedan razumni presuditelj o činjenicama ne bi uvjerio van razumne sumnje da je žalilac pružio značajnu podršku izvršenju progona putem surovog i nehumanog postupanja, uključujući premlaćivanja i mučenja, kojem su bile podvrgnute zatočene osobe u Bosanskom Šamcu. Iz tog razloga, Žalbeno vijeće je većinom glasova mišljenja da se nijedan razumni presuditelj o činjenicama ne bi uvjerio van razumne sumnje da je žalilac pomagao i podržavao izvršenje tih radnji. Deveti i deseti osnov za žalbu se stoga djelimično usvajaju.

- Kad je riječ o zatočavanju u nehumanim uslovima, Žalbeno vijeće je zaključilo da se nalazima Pretresnog vijeća utvrđuje da bi se razumni presuditelj o činjenicama uvjerio van razumne sumnje da namjerno odbijanje žalioca da pruži adekvatnu ljekarsku pomoć zatočenim osobama u Bosanskom Šamcu predstavlja značajno pomaganje zatočenju u nehumanim uslovima. Žalbeno vijeće takođe zaključuje da se nalazima Pretresnog vijeća utvrđuje da bi se razumni presuditelj o činjenicama uvjerio van razumne sumnje da je žalilac bio svjestan da njegova pomoć ima značajan učinak na počinjenje tog zločina. Ti elementi su dovoljni da se izvede zaključak da bi se razumni presuditelj o činjenicama uvjerio van razumne sumnje da je žalilac odgovoran za pomaganje i podržavanje progona putem zatočavanja nesrpskih zatvorenika u nehumanim uslovima. Iz tog razloga, Žalbeno vijeće odbija dvanaesti osnov za žalbu.

Jedanaesti osnov za žalbu: prisilni rad

U jedanaestom (11.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava i utvrđivanju činjeničnog stanja izrekavši mu osuđujuću presudu za progon putem prisilnog rada. Žalbeno vijeće je zaključilo da bi se razumni presuditelj o činjenicama uvjerio van razumne sumnje da je žalilac pružio značajnu pomoć progону putem prisilnog rada bosanskih Hrvata i bosanskih Muslimana. Žalbeno vijeće je, takođe, utvrdilo da, na osnovu dokaznih predmeta, jedini razumni zaključak koji se može izvjesti je da je žalilac bio svjestan konteksta diskriminacije u kojem je obavljan prisilni rad, te znao da njegova podrška ima značajan učinak na počinjenje tog zločina. Žalbeno vijeće je mišljenja da bi se, s obzirom na zaključke Pretresnog vijeća, razumni presuditelj o činjenicama uvjerio van razumne sumnje da je žalilac odgovoran za pomaganje i podržavanje progona putem prisilnog rada. Jedanaesti osnov za žalbu se stoga odbija.

Trinaesti i četrnaesti osnov za žalbu: deportacija i prisilno premještanje

U trinaestom (13.) i četrnaestom (14.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava i utvrđivanju činjeničnog stanja izrekavši mu osuđujuću presudu za deportaciju kao zločin protiv čovječnosti i djelo u osnovi progona, te izrekavši mu osuđujuću presudu za progon putem prisilnog premještanja. Žalbeno vijeće konstatuje da

je Pretresno vijeće napravilo razliku između "prisilnog premještanja" i "protivpravne deportacije" kao radnji u osnovi progona. Žalbeno vijeće podsjeća da u cilju izricanja osuđujuće presude za progon nije nužno praviti razliku između te dve vrste radnji. Krivičnu odgovornost optuženog dovoljno odražava koncept "prisilnog preseljavanja". Žalbeno vijeće je u svojoj presudi koristilo taj izraz kako bi njime obuhvatilo djela "prisilnog premještanja" i "protivpravne deportacije" na koja se poziva Pretresno vijeće.

U trinaestom (13.) osnovu za žalbu, žalilac je naročito iznio argumente u pogledu progona kao zločina protiv čovječnosti. Žalbeno vijeće podsjeća da žalioцу nije izrečena osuđujuća presuda po tački 2 Optužnice, te je stoga odbilo taj dio trinaestog osnova za žalbu.

Žalbeno vijeće je, takođe, odbilo žaliočeve argumente da djela prisilnog premještanja i deportacije nisu bila iste težine kao zločini navedeni u članu 5 Statuta. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je zaključilo da je taj uvjet u ovom predmetu ispunjen i odbilo je četrnaesti osnov za žalbu.

Naposletku, Žalbeno vijeće je zaključilo da bi se razumni presuditelj o činjenicama van svake razumne sumnje uvjerio da je žalilac pružio značajnu podršku prisilnom preseljavanju sedamnaest (17) nesrpskih civila, kao radnji u osnovi progona. Žalbeno vijeće, takođe, zaključuje da, s obzirom na dokazne predmete, jedini mogući zaključak koji se može izvjesti je da je žalilac bio svjestan konteksta diskriminacije u kojem je taj zločin počinjen, te da je znao da njegova podrška ima značajan učinak na počinjenje tog zločina. Žalbeno vijeće je mišljenja da bi se razumni presuditelj o činjenicama uvjerio van razumne sumnje da je žalilac odgovoran za pomaganje i održavanje progona putem prisilnog preseljavanja sedamnaest (17) nesrpskih civila, te odbija trinaesti i četrnaesti osnov za žalbu u cjelini.

*

S obzirom na gorenavedene zaključke, Žalbeno vijeće potvrđuje osuđujuću presudu izrečenu žalioцу za pomaganje i održavanje progona putem protivpravnog hapšenja i zatočavanja nesrpskih civila, zatvaranja nesrpskih civila u nehumanim uslovima, prisilnog rada bosanskih Hrvata i bosanskih Muslimana, kao i prisilnog preseljavanja nesrpskih civila.

Žalbeno vijeće većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Shahabuddeena i sudije Schomburga, poništava, međutim, osuđujuću presudu izrečenu žalioцу za progon putem surovog i nehumanog postupanja, uključujući premlaćivanje i mučenje.

Kasnije ću predočiti zaključke Žalbenog vijeća o tome na koji način se ta poništenja i prekvalifikacija krivične odgovornosti žalioца odražavaju na kaznu.

*

Sada ću iznijeti zaključke Žalbenog vijeća u pogledu šesnaestog (16.) osnova za žalbu koji se odnosi na jednu interlokutornu odluku Pretresnog vijeća.

Šesnaesti osnov za žalbu: odbijanje usmjerenog zahtjeva da se dostavi jedan povjerljiv dokument

U šesnaestom (16.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je Pretresno vijeće pogrešilo u primjeni prava kada je odbilo njegov zahtjev da mu se objelodani zdravstvena evidencija Stevana Todorovića. Gospodin Todorović je bio optužen u istom predmetu kao i žalilac prije nego što se potvrdno izjasnio o krivici, nakon čega mu je izrečena kazna u razdvojenom postupku. Gospodin Todorović je, kao svjedok optužbe, svjedočio na suđenju žalioцу. Tužilaštvo je njegovu zdravstvenu evidenciju na povjerljivoj osnovi dostavilo Pretresnom vijeću koje je odbilo da ga objelodani žalioцу. Žalilac tvrdi da je uslijed tog odbijanja njegovo suđenje bilo nepravično jer je bio lišen prava da Todoroviću postavlja

pitanja koja se tiču njegovog kredibiliteta ili da predoči dokaze kojima se osporava njegova vjerodostojnost kao svjedoka. Žalbeno vijeće podsjeća da je proprio motu dozvolilo da se žalioocu dostavi Todorovićeva zdravstvena evidencija tokom žalbenog postupka.

Žalbeno vijeće je razmotrilo nalaze Pretresnog vijeća i utvrdilo da je to vijeće pogrešilo u primjeni prava prilikom tumačenja prava mjerodavnog za objelodanjivanje zdravstvene evidencije Todorovića. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je, međutim, zaključilo da ta greška nije obesnažila Prvostepenu presudu. Žalbeno vijeće smatra da pravo žalioaca na pravično suđenje, uključujući njegovo pravo da ispituje ili da se u njegovo ime ispituje svjedok suprotne strane, nije narušeno odlukom Pretresnog vijeća da mu se uskrati uvid u zdravstvenu evidenciju Todorovića.

Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće odbija šesnaesti osnov za žalbu. Žalbeno vijeće, takođe, podsjeća strane da su razlozi njegove Odluke od 1. juna 2006. godine, donete u skladu sa pravilima 115 i 94(A) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, navedeni u Drugostepenoj presudi.

*

Sada ću iznijeti zaključke Žalbenog vijeća u pogledu žalbe na kaznu. Takođe ću iznijeti zaključke o tome na koji način se odluke Žalbenog vijeća o poništenju osuđujućih presuda odražavaju na kaznu. Podsjećam da je Pretresno vijeće žalioocu izreklo kaznu zatvora u trajanju od 17 godina.

Osamnaesti osnov za žalbu: kazna

U osamnaestom (18.) osnovu za žalbu, žalilac tvrdi da je kazna od 17 godina pretjerana i nesrazmjerna, te da je uslijed toga došlo do neostvarivanja pravde. On je tražio od Žalbenog vijeća da poništi tu presudu i izrekne kaznu koja ne prevazilazi sedam (7) godina, u skladu sa kaznom koju preporučuje sudija Lindholm u svom izdvojenom i djelimično protivnom mišljenju. Alternativno, žalilac je tražio da Žalbeno vijeće preinači kaznu uzevši u obzir činjenicu da je on odgovoran za pomaganje i podržavanje progona ili da to pitanje vrati na razmatranje Pretresnom vijeću.

Žalbeno vijeće je razmotrilo argumente žalioaca i zaključke Pretresnog vijeća. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je zaključilo da žalilac nije pokazao da je Pretresno vijeće napravilo uočljivu grešku pri odmjeravanju kazne i zloupotrebilo svoje diskreciono pravo. Žalbeno vijeće stoga odbija osamnaesti osnov za žalbu.

Premda žalilac nije uspio da identifikuje uočljivu grešku, Žalbeno vijeće podsjeća da je većinom glasova poništilo osuđujuću presudu koja je žalioocu izrečena za učešće u udruženom zločinačkom poduhvatu. Žalbeno vijeće je stoga iznova okarakterisalo krivično ponašanje žalioaca kao pomaganje i podržavanje progona. Takođe, Žalbeno vijeće je većinom glasova poništilo osuđujuću presudu koja je izrečena žalioocu za progon putem surovog i nehumanog postupanja, uključujući mučenje i premlaćivanje. S obzirom na ta poništenja osuda, postavilo se pitanje da li je potrebno preinačiti kaznu.

U skladu sa članom 24 Statuta, Žalbeno vijeće je proprio motu razmotrilo praksu odmjeravanja kazne na sudovima bivše Jugoslavije, težinu krivičnog djela koje je žalilac počinio, te olakšavajuće i otežavajuće okolnosti njegovih ličnih prilika. Žalbeno vijeće je zaključilo da činjenica da je Pretresno vijeće njegov rukovodeći položaj i profesionalno iskustvo kao ljekara smatralo otežavajućim okolnostima predstavlja uočljive greške. Iz tog razloga, Žalbeno vijeće nije uzimalo u obzir te elemente pri svojoj analizi. Međutim, smatrajući da namjera diskriminacije nije element pomaganja i podržavanja progona, Žalbeno vijeće je razmotrilo da li je žalilac imao tu namjeru u predmetno vrijeme. Žalbeno vijeće podsjeća da namjera diskriminacije može predstavljati otežavajuću

okolnost kada to stanje svjesti nije element ili sastavni dio zločina. U ovom predmetu, umjesno je, u svrhu odmjeravanja kazne, pokrenuti pitanje da li je žalilac imao zajedničku namjeru diskriminacije sa počinioćima zločina.

Žalbeno vijeće je razmotrilo žalioćeve argumente da je Pretresno vijeće poćinilo grešku procjenivši da je imao namjeru diskriminacije. Iz razloga navedenih u Drugostepenoj presudi, Žalbeno vijeće je utvrdilo da bi razumni presuditelj o ćinjenicama mogao da izvede zaključak da je žalilac imao zajedničku namjeru diskriminacije sa poćinioćima djela zatoćavanja u nehumanim uslovima, prisilnog rada i prisilnog preseljavanja. Žalbeno vijeće je stoga usvojilo taj element kao otežavajuću okolnost.

Na koncu svoje analize, Žalbeno vijeće je zaključilo da prekvalifikacija krivićnog ponašanja žalioća i poništenje osuđujuće presude koja mu je izrećena za djela mućenja i premlaćivanja iziskuju da se preinaći kazna od sedamnaest (17) godina. Uzevši u obzir sve konkretne okolnosti ovog predmeta, Žalbeno vijeće je procjenilo da kazna treba da se smanji. Žalbeno vijeće, većinom glasova, uz protivno mišljenje sudije Liua, zaključuje da je kazna zatvora u trajanju od 15 godina primjerena u ovom slućaju.

*

DIZPOZITIV

Sada ću proćitati Dispozitiv Drugostepene presude koju je donijelo Žalbeno vijeće.

Gospodine Simiću, molim ustanite.

Dispozitiv Drugostepene presude glasi:

Iz gorenavedenih razloga, **ŽALBENO VIJEĆE**,

NA OSNOVU ćlana 25 Statuta i pravila 117 i 118 Pravilnika o postupku i dokazima,

PRIMIVŠI K ZNANJU odgovarajuće pismene podneske strana i argumente iznesene na raspravi 2. juna 2006. godine,

ZASJEDAJUĆI na javnoj sjednici,

USVAJA, uz protivno mišljenje sudije Mohameda Shahabuddeena i sudije Wolfganga Schomburga, prvu i drugu žalioćevu osnovu za žalbu,

PONIŠTAVA, uz protivno mišljenje sudije Mohameda Shahabuddeena i sudije Wolfganga Schomburga, osuđujuću presudu koja je izrećena žalioću u skladu sa ćlanom 7(1) Statuta za progón po taćki 1 Pete optužnice putem ućešća u udruženom zloćinaćkom poduhvatu,

IZRIĆE, uz protivno mišljenje sudije Mohameda Shahabuddeena i sudije Wolfganga Schomburga, osuđujuću presudu žalioću u skladu sa ćlanom 7(1) Statuta, za pomaganje i podržavanje progóna po taćki 1 Pete optužnice, putem protivpravnog hapšenja i zatoćavanja, zatvaranja u nehumanim uslovima i prisilnog preseljavanja bosanskih Hrvata i bosanskih Muslimana, kao i drugih nesprskih civila, te prisilnog rada kojem su bili podvrgnuti,

USVAJA djelimićno, uz protivno mišljenje sudije Mohameda Shahabuddeena i sudije Wolfganga Schomburga, deveti i deseti žalbeni osnov žalioća, u smislu da je on ukazao na to da se zaključci Pretresnog vijeća temelje na dokazima koji nisu dovoljni da bi se izrekla osuđujuća presuda za pomaganje i podržavanje progóna putem premlaćivanja i mućenja nesprskih zatoćenih civila,

PONIŠTAVA, uz protivno mišljenje sudije Mohameda Shahabuddeena i sudije Wolfganga Schomburga, osuđujuću presudu izrečenu žaliocu za progon po tački 1 Pete optužnice putem surovog i nehumanog postupanja kojem su bili podvrgnuti bosanski Hrvati i bosanski Muslimani, kao i drugi zatočeni nesrpski civili, u mjeri u kojoj se ona odnosi na premlaćivanja i mučenja,

ODBIJA, kao suvišne, žalbene osnove koje je žalilac iznio u pogledu osuđujućih presuda i kazne koja mu je izrečena,

IZRIČE žaliocu kaznu zatvora u trajanju od 15 godina, s tim da mu se na osnovu pravila 101 (C) Pravilnika uračuna period koji je žalilac već proveo u pritvoru,

NALAŽE, u skladu sa pravilima 103 (C) i 107 Pravilnika da žalilac ostane u pritvoru Međunarodnog suda sve dok se ne privede kraju organizovanje njegovog transfera u državu u kojoj će izdržavati kaznu.

Postupke pred Međunarodnim sudom možete pratiti na sljedećoj adresi:
<http://www.un.org/icty>